

شبکه‌سازی ۷ هزار تولیدکننده با نظارت ۸۰۰ ارزیاب درسکوی تولید، تضمین، تأمین

«ست» چگونه صنعت را به دانشگاه وصل کرد؟

فرهنگستان

دانشگاه

دوشنبه ۲۹ اردیبهشت ۱۴۰۴ | شماره ۴۴۱۵ | WWW.FDN.IR

فناوران حاضر در هشتمین رویداد عصر امید در گفت‌وگو با «فرهیختگان» از دستاوردهایشان گفتند

تضمین آیندهٔ تولید در تبریز

وزیر علوم در پاسخ به «فرهیختگان»:

سند چندجانبهٔ هوش مصنوعی نهایی شد

در حالی که کشورهای منطقه مشغول سرمایه‌گذاری هنگفت روی AI هستند هنوز در ایران متولی مشخصی برای آن پیدا نشده است

هوش مصنوعی بر سر سه راهی

گزارش

وزیر علوم در پاسخ به «فرهیختگان»:

سند چندجانبهٔ هوش مصنوعی نهایی شد

اگر از هوش مصنوعی اخلاقی استفاده نشود خطر بزرگی برای بشریت خواهد بود

سیمایی صراف در پاسخ به این سؤال که قرار است تا پایان برنامه هفتم چه تعداد دانشجوی خارجی جذب شده و سهم کشورهای عضو این پلتفرم در این زمینه چیست، گفت: «در این اجلاس توانمندی کشور، دانشگاه‌ها و پارک‌های خود را به کشورهای اسلامی ارائه می‌دهیم؛ اما کشورها براساس توانمندی از کشور مقصد دانشجویان خود را تشویق و تقویت می‌کنند تا فرایند اعزام برای تحصیل فراهم شود.»

او درباره رفتارهای ضد اخلاقی در استفاده از هوش مصنوعی گفت: «در این زمینه رژیم‌صهیونیستی موازین حقوق بشر و انسانی را نقض می‌کند؛ به‌طوری‌که هنجارهای عرفی و اخلاقی را نیز با استفاده از هوش مصنوعی زیر پا گذاشته است؛ بنابراین اگر از این علم اخلاقی استفاده نشود خطر بزرگی برای بشریت خواهد بود.» وزیر علوم با بیان اینکه آمادگی تأسیس دانشگاه، اعزام استاد و معرفی فرصت‌های کشور از جمله پارک‌ها و دانش‌بنیان را به همه کشورها از جمله کشورهای اسلامی داریم، تصریح کرد: «این بخش از توانمندی ایران قابل انکار نیست؛ چراکه در منطقه دانشگاه‌های ما بهترین دانشگاه‌ها هستند و همه این کشورها به قدرت نخبگان، شگفتی پارک‌ها و شرکت‌های دانش‌بنیان باور دارند و ما نیز در اهداف خود کوتاهی نمی‌کنیم.» سیمایی صراف به نگرانی‌های امنیتی در تبادلات بین‌المللی اشاره کرد و گفت: «دستگاه‌های امنیتی ما هوشیاری کامل دارند. ما با همکاری و در نظر گرفتن نقطه‌نظرات آن‌ها اقدامات خود را انجام می‌دهیم.»

او در پاسخ به سؤال یکی دیگر از رسانه‌ها درباره از دست رفتن جایگاه علمی کشور در جهان و برنامه وزارت علوم برای بازگشت به شرایط قبل گفت: «این نگرانی درستی است. وزارت علوم هم به این موضوع توجه دارد. این اتفاق از سال ۲۰۲۱ شروع شده که در واقع جایگاه علمی کشور در آن سال رتبه ۱۴ در جهان بود که متأسفانه با تغییر جایگاه این عدد به ۱۷ رسیده است.»

دولت به ارتقای جایگاه علمی کشور اعتقاد دارد

وزیر علوم در توضیح بیشتر این مسئله گفت: «برای اینکه رتبه علمی کشور را تقویت کنیم باید اقداماتی نظیر حمایت مالی از پژوهشگران، به‌روزرسانی آزمایشگاه‌ها، حمایت از استادان برای انتشار مقالات علمی، رفع دغدغه‌های علمی اساتید و تقویت بنیه مالی دانشگاه‌ها را مورد توجه قرار دهیم.» سیمایی صراف با تأکید بر اینکه دولت معتقد به ارتقای جایگاه علمی کشور است، اظهار داشت: «ما همچنان از بهترین استادان، دانشجویان و محققان برخورداریم که بسیاری از کشورها دنبال جذب آن‌ها هستند؛ اما برای به‌دست‌آوردن جایگاه باید اقدامات مختلفی انجام داد که اغلب آن تقویت بنیه مالی است. در گذشته خواننده پول مقاله را می‌داد؛ اما امروز اسستاد باید برای چاپ مقاله باید بیش از ۱۰۰۰ دلار بدهد که بسیاری از اساتید این توانمندی را ندارند؛ بنابراین ارانه مقالات نیازمند پشتوانه مالی است. امروزه این حمایت در شأن و جایگاه اساتید نیست.» وی افزود: «در اجلاس امروز ۶ کمیته فنی تشکیل شده است. این کمیته در حوزه‌های مختلف اعم از فناوری‌های نوین، بهداشت و پزشکی، امنیت غذایی، توسعه آموزش و سرمایه انسانی، رشد و شتاب‌دهی و تجاری‌سازی فناوری است.»

زهرامرضانی خبرنگار گروه دانشگاه

روز گذشته دومین اجلاس وزیران آموزش عالی کشورهای اسلامی عضو سکوی گفت‌وگوی OIC-۱۵ در هتل اسپیناس پلاس تهران با حضور مقام‌های عالی‌رتبه حوزه علم‌وفناوری بیش از ۲۰ کشور عضو سازمان کشورهای اسلامی آغاز به کار کرد. نشست که در حاشیه آن وزیر علوم اولین نشست خبری خود در سال جاری را هم برگزار کرد تا اهالی رسانه مجالی برای طرح موضوعات مرتبط با این اجلاس و دیگر مسائل مرتبط با آموزش عالی داشته باشند.

حسین سیمایی صراف در این نشست در پاسخ به سؤال «فرهیختگان» مبنی بر اینکه روند تصویب سند چندجانبه هوش مصنوعی در این اجلاس چگونه دنبال خواهد شد، گفت: «ما پیش نویس سند را آماده و به کشورها ارسال کردیم و تعدادی از کشورها درباره آن اظهار نظر کرده و با تأمین نظر دیگر کشورها این سند نهایی شده است. امیدواریم این سند به‌عنوان سند مشترک همه کشورهای اسلامی محسوب شود نه اینکه تنها بیانیه وزرای پلتفرم ۱۵-OIC باشد. تصور می‌کنم این سند چندجانبه، اولین سند هوش مصنوعی جهان اسلام خواهد بود.»

او در ادامه این نشست با بیان اینکه تقویت دیپلماتی علمی یکی از مأموریت‌های اصلی وزارت علوم به حساب می‌آید، گفت: «در این زمینه دانشگاه‌ها و رایزن‌های علمی کشور فعال شدند، یکی از مأموریت‌های این مراکز این است که نخبگان خارجی را شناسایی کنند تا حضور آن‌ها را در زمینه تبادل تجربه در کارگاه‌های آموزشی به‌ویژه تابستان فراهم کنند.»

وزیر علوم به ندین سند اخلاق هوش مصنوعی در یونسکو اشاره کرد و گفت: «در این زمینه ایده جمهوری اسلامی را منتقل کردیم که این ایده پذیرفته شده است و امیدوارم به تصویب نهایی برسد. همچنین اخیراً سفری به عراق داشتیم و تفاهم‌نامه‌هایی در زمینه‌های مختلف اعم از ایجاد فرصت‌های مشترک مطالعاتی برای اساتید دو کشور، تبادل دانشجو و استاد، ایجاد دانشگاه، راه‌اندازی پارک و غیره منعقد کردیم.» سیمایی صراف تأکید کرد: «ما معتقدیم به‌منظور استفاده مشترک و تقویت همکاری در حوزه‌های علم‌وفناوری باید فعال باشیم. در این چند ماه اخیر تحرک خوبی در دانشگاه‌ها و وزارت علوم در این زمینه پیدا شده است.»

او با تأکید بر اینکه موضوع این نشست تقویت همکاری بین کشورهای پیش رو در حوزه علم‌وفناوری و شناسایی چالش‌های این حوزه است، افزود: «این کشورها می‌توانند موتور توسعه علم‌وفناوری در سایر کشورها باشند. درحقیقت ظرفیت‌های بزرگی بین چند کشوری که هسته اولیه پلتفرم را تشکیل دادند، وجود دارد. برآورد ما این است اعضای پلتفرم بیش از یک میلیارد جمعیت دارد و ۳۰۰ میلیون جوان در این کشورها هستند. ضمن اینکه ۷ تریلیون دلار تراز بازرگانی این کشورهاست؛ بنابراین فرصت بزرگی برای استفاده از همکاری و هم‌افزایی این کشورهای برای علم‌وفناوری است.»

وزیر علوم هوش مصنوعی را فناوری مهم و ضروری برای بشر دانست و گفت: «موضوع این نشست به هوش مصنوعی اختصاص یافته است. بسیاری از کشورها به توانمندی نخبگان ایرانی در این حوزه اذعان دارند؛ اما یکی از دغدغه‌های ما ابعاد اخلاقی این حوزه است و ما این دغدغه را در سند هوش مصنوعی لحاظ کردیم و امیدوارم به تصویب برسد.»

هدف قرار دادن اهدافی در خلیج فارس را به دست آورد.

به طور خلاصه امارات تلاش کرد با سرمایه‌گذاری چند میلیارد دلاری توانایی حملات به عمق راکسب کند اما بدون آنکه واقعاً این توانمندی را به دست آورد، باعث شد سرمایه‌گذاری هایش به جیب رژیم صهیونی رفته و تل آویو قابلیت حملات دوربرد به خلیج فارس را دریافت کند. این سرمایه‌گذاری نه تنها به امنیت امارات کمک چندانی نکرد، بلکه برایش دردسر ساز شد و آن را وارد دایره آتش کرد.

۳ جلب توجه رقبا و دشمنان آمریکا به نقاط استقرار و منافع این کشور

دشمنان آمریکا در تعقیب منافع ونیز وهای این کشور، به دولت‌های عربی حاشیه جنوبی خلیج فارس می‌رسند که این مسئله باعث می‌شود چنین دولت‌هایی نیز سهمی از گرفتاری‌های آمریکا را متحمل شوند. دولت‌های عربی دریافته‌اند اگر پیگیر پیشبرد دستورکارهای آمریکا نباشند، با واکنش دیگر طرف‌های بین‌المللی و منطقه‌ای روبه‌رو نمی‌شوند و در نتیجه نیاز نیست برای دشمنی که آمریکا برای آن‌ها تراشیده، خاضعانه در برابر واشنگتن جهت دفاع، کرنش کنند.

۴ ناهمسانی منابع واردات قدرت با مقصد سرمایه‌گذاری

دولت‌های منطقه از ایران گرفته تا ترکیه، عربستان و مصر اصلی‌ترین فناوری‌ها و ابزارهای دفاعی را از منبعی غیر از آمریکا دریافت کرده‌اند. در دهه هشتاد میلادی، ایران از کره شمالی و سپس چین دست به واردات موشک زد و بعد از مدتی صنعت موشکی‌اش را بومی کرد. اماراتی‌ها نیز با وجود خرید حجم انبوهی از تسلیحات آمریکایی مجبور شدند از کره شمالی موشک بالستیک وارد کنند. این تناقض در خصوص سعودی‌ها عمیق‌تر است. آن‌ها بر اساس معادله نفت – امنیت نقش بزرگی در تبدیل دلار به ارز اصلی جهان ایفا کردند اما در عین خرید انبوه سلاح از آمریکا، در حوزه موشک‌های بالستیک و هسته‌ای راهی جز چین نداشتند. دولت‌های منطقه حتی متحدان آمریکا با شریاطی مواجه‌اند که این کشور نه تنها آن‌ها را به تسلیحات ویزه امنیت‌ساز مجهز نمی‌کند، بلکه در برابر تأمین این تجهیزات از دیگر منابع نیز مشکل‌تراشی می‌کند. خودداری از فروش جنگنده‌های پیشرفته و موشک‌های هوا به هوای دوربرد به مصر و اختلال در قرارداد خرید جنگنده‌های سوخو-۳۵ که نهایتاً به لغو آن انجامید، یکی از این موارد است.

۵ فریب

سیاست ضعیف نگاه داشتن یمن توسط عربستان سیاست قدیمی و حاصل شده از مناسبات دورنی شبه‌جزیره عربستان است، اما روی موج این سیاست، آمریکا ورژیم صهیونیستی ریاض را فریب داده و به جنگی ویرانگر کشاندند. سعودی‌ها از سال ۲۰۱۵ تا اوایل ۲۰۲۲، به مدت تقریبی ۷ سال درگیر این جنگ بودند. برای برخی ورود سعودی‌ها به باتلاق یمن ناشی از نگرش آن‌ها برای ضعیف نگاه داشتن همسایه جنوبی بود، اما زمان نشان داد ریاض با اغوی واشنگتن و تل آویو و در عمل به نیابت از آن‌ها وارد دایره آتش شده است. حوادث کنونی که شامل حملات یمن به کشتی‌های صهیونیستی و سرزمین‌های اشغالی می‌شود و از سال ۲۰۲۳ تا به امروز به مدت تقریبی دو سال ادامه داشته، آشکار ساخت تحرکات یمنی‌ها نه تنها تهدیدی ارضی، هوایی و دریایی برای عربستان نیست، بلکه حتی آمریکا نیز چندان در دایره اهدافشان قرار ندارد، بلکه برای صناع هدف قرار دادن تل آویو و منافعش در اولویت است. سعودی‌ها ۷ سال فریب خوردند و طی آن صدها میلیارد دلار برای پیگیری دستورکار آمریکا ورژیم صهیونیستی خرج کردند؛ مبالغی که عمده آن‌ها برای دریافت امکانات تسلیحاتی، اطلاعاتی، آموزشی و تبلیغاتی به دست واشنگتن رسید.

ادامه از صفحه یک

دربارهٔ نقشه‌ای که ترامپ برای کشورهای منطقه کشیده است

ره افسانه زدند

چرا الگوی ترامپ در مسیر شکست است؟

دولت‌های منطقه دریافته‌اند بدون آمریکا می‌توان باقی ماند و در ازای حمایت امنیتی این کشور نباید مبالغ کلانی پرداخت کرد. هرچند ترامپ در روزهای اخیر با توجه به سفر به حاشیه جنوبی خلیج فارس ادعا دارد بیشترین سود را در تاریخ آمریکا به دست آورده است، اما نباید هر آنچه او گفت باور کرد. ترامپ در دوره اول ریاست جمهوری خود نیز مدعی بود در قراردادی ی سابقه، ۴۰۰ میلیارد دلار از سعودی‌ها دریافت کرده است، درحالی‌که این مبلغ صرفاً در قالب تفاهم‌نامه و نقشه راه مورد توافق قرار گرفته بود. از سوی دیگر بخش بزرگی از آن به مذاکرات در دولت قبیل، یعنی دولت باراک اوباما، رئیس‌جمهور اسبق آمریکا مربوط می‌شد. در حال حاضر نیز نمی‌توان ادعاهای ترامپ را پذیرفت. دولت‌های عربی نمایشی ویزه برای او برپا کردند، اما به نظر می‌رسد این نمایش بیشتر مانوری برای رهایی از فشارهای او بوده است. با این حال همانگونه که در درک آمریکا از منطقه تغییری حاصل شده، دولت‌های منطقه نیز دچار تحولاتی شده‌اند.

۱ افزایش درک از ناامن‌سازی منطقه توسط آمریکا

برای دولت‌ها ثابت نشده حضور آمریکا در منطقه و استقرارش در خاک آن‌ها می‌تواند به مایه ناامنی تبدیل شود. دولت‌ها درک کرده‌اند آمریکا در پشت تلاش ظاهری‌اش برای حفظ امنیت منطقه به‌طور مداوم به آن ناامنی تزریق می‌کند. ویرانی عراق، سوریه، لبنان، لیبی و سوسودان و ادامه تنش‌ها در افغانستان از نظر آن‌ها دور نمانده است. همراهی ظاهری برخی با آمریکا لزوماً به معنای عدم درک اهداف این کشور نیست؛ چه اینکه مصر علی‌رغم همراهی با آمریکا به خوبی از نیات این کشور برای ویرانی خود آگاه است.

۲ کمک به رژیم صهیونیستی تهدیدیکنده تمامیت ارضی کشورهای منطقه

آمریکا از خاک و امکانات دولت‌های منطقه برای حمایت از ماشین جنگی رژیم صهیونیستی استفاده می‌کند که آشکارا تهدیدهایی ارضی علیه دولت‌های عربی به‌ویژه عربستان ابراز داشته است. سیر روابط امارات با آمریکا ورژیم صهیونیستی یکی از مواردی است که می‌تواند به خوبی زبان دیدن را نشان دهد. اماراتی‌ها در اواخر دهه ۱۹۹۰ برای دستیابی به جنگنده‌ای با برد بالا جهت حمله به عمق خاک دشمن، سه میلیارد دلار روی طراحی مخازن سوخت تطبیقی جنگنده‌های اف-۱۶ سرمایه‌گذاری کردند. جالب آنکه پس از تکمیل طرح، زودتر از خود اماراتی‌ها به عنوان سرمایه‌گذار، رژیم صهیونیستی از جنگنده‌های اف-۱۶ یا مخازن سوخت تطبیقی بهره برد و آن‌ها را با اولویت‌دهی آمریکا در اختیار گرفت. با سرمایه‌گذاری اماراتی‌ها، آن‌ها می‌توانستند از لحاظ نظری به عمق کشورهای دشمن خود حمله کنند، اما در عمل این کار دشوار بود، زیرا اماراتی‌ها در حجم مناسبی به سلاح‌های ضدتشمع برای سرکوب پدافند هوایی دشمن مجهز نشده بودند. از سوی دیگر با وجود برد مناسب اف-۱۶، این جنگنده‌ها علی‌رغم ورود به خاک دشمن، به دلیل افزایش تراکم سامانه‌های پدافندی در نزدیکی اهداف، باید این هدف‌ها را با سلاح‌های دورپشتا یا دوربرد مورد اصابت قرار می‌دادند. به عبارتی دیگر اف-۱۶‌های اماراتی می‌توانستند وارد عمق خاک دشمن شوند، اما قادر نبودند اهداف حیاتی آن‌ها در پایتخت یا پایگاه‌ها را بمباران کنند، زیرا در اطراف این اهداف رینگ‌های پدافندی متعددی وجود داشت. راهکار حل این مسئله نیز نصب موشک‌ها و بمب‌های دورپشتا بود. درحالی‌که اماراتی‌ها پس از رژیم صهیونیستی به جنگنده‌ای که در آن سرمایه‌گذاری کرده بودند، دست یافتند اما این رژیم صهیونیستی بود که به دلیل تجهیز به سلاح‌های ضد رادار و تسلیحات دوربرد می‌توانست در حملات دوربرد از آن‌ها بهره گیرد. با توجه به فروش ۱۰۰ جنگنده اف-۱۶‌ای به رژیم صهیونیستی، این کشور توانست قابلیت